

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău
Judecătorul: A. Miron
Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Guzun
A. Nogai
V. Brașoveanu

DECIZIE

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
Judecători,

Valeriu Doagă,
Galina Stratulat, Oleg Sternioală,
Mariana Pitic și Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de către Societatea Comercială „Moldavian Auto Center” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Meridian Grup” împotriva Societății Comerciale „Moldavian Auto Center” Societate cu Răspundere Limitată și Societatea cu Răspundere Limitată „Tenadria” privind încasarea sumei,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 01 aprilie 2013, SRL „Meridian Grup” a înaintat o cerere chemare în judecată împotriva SC „Moldavian Auto Center” SRL și SRL „Tenadria” privind încasarea sumei.

În motivarea cererii a indicat că, SRL „Meridian Grup” este proprietarul bunului imobil din str. Ac. S. Rădăuțanu 3, nr. cadastral 010041440106. În baza încheierii nr.074-821/12 din 23.07.2012, SRL „Moldavian Auto Center” a executat intervenții neautorizate în str. Ac. S. Rădăuțanu 1, mun. Chișinău, în urma săpăturilor fiind pus în pericol de prăbușire construcția - cazangeria (nr. cadastral 010041440106) din str. Ac. S. Rădăuțanu 3, mun. Chișinău.

Sustine reclamantul că, SC „Moldavian Auto Center” SRL a săpat direct în apropierea bunului imobil din str. Ac. S. Rădăuțanu 3, cu nr. cad. 010041440106 prin aceasta fiind puși în pericol de surpare, pereții, agravând astfel situația imobilului.

Concretizează reclamantul că pe cazul dat a fost întocmit procesul-verbal cu

privire la contravenție de către agentul constatator, fiindu-i incriminată SC „Moldavian Auto Center” SRL comiterea contravenției prevăzute la art.179 Cod Contravențional. Astfel, SRL „Moldavian Auto Center” și SRL „Tenadria” au fost obligați să suporte cheltuielile pentru remediere.

Comunică reclamantul că, până în prezent nu a fost construit nici un zid, existând pericolul de ruinare ori de câte ori sunt precipitații atmosferice. Cazangeria exploatează sistemul de alimentare cu gaze naturale a centralei termice proprii ce deservește 504 locuințe. Astfel, cea mai mică deviere a rezistenței imobilului poate provoca pagube iminente nu doar asupra sectorului ce este deservit de această cazangerie, finalmente afectând și profitabilitatea acesteia, dar și asupra imobilelor învecinate, ce aparțin în mare parte cetățenilor.

Mai indică reclamantul că, prin hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 12.12.2012 s-a constatat că, lucrările de construcție a peretelui de rezistență între hotarele bunurilor imobiliare ce aparțin SC „Moldavian Auto Center” SRL și SRL „Tenadria” constituie 778 664 lei. SRL „Moldavian Auto Center” și SRL „Tenadria” urmează să suporte cheltuielile în proporție de 50% fiecare.

Solicită reclamantul încasarea de la SC „Moldavian Auto Center” SRL și SRL „Lenadria”, în mod solidar, în beneficiul SRL „Meridian Grup” suma de 129 520,00 lei pentru consolidare, reconstrucție, reparație ce urmează a fi executate în vederea exploatării bunului imobil cu nr. cadastral 010041440106, suma de 352 450,00 lei pentru construcția unui zid de protecție de lungimea de 115,00 m. și înălțimea de 3,20 m. De asemenea, a solicitat încasarea de la SRL „Moldavian Auto Center” și SRL „Tenadria” în beneficiul SRL „Meridian Grup” cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 02.12.2015, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat, de la SC „Moldavian Auto Center” SRL în beneficiul reclamantului SRL „Meridian Grup” prejudiciul în sumă de 129 520 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat - 3 886 lei, 6 300 lei pentru efectuarea expertizei, iar în total suma ce urmează a fi încasată constituie - 139 706 lei. În rest pretențiile din cererea de chemare în judecată au fost respinse, ca fiind neîntemeiate.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond s-a bazat pe cercetarea completă, a tuturor probelor prezente și a constatat că, cerințele invocate în acțiune încadrează parțial în prevederile legii.

La 14.12.2015, SC „Moldavian Auto Center” SRL a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie respinsă.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărîre sunt în contradicție cu

circumstanțele pricinii, mai mult că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 s-a respins apelul declarat de SC „Moldavian Auto Center” SRL și s-a menținut hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 02.12.2015.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, iar argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărîre legală și întemeiată.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, SC „Moldavian Auto Center” SRL a înaintat recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 02.12.2015 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri prin care cerința înaintată în acțiunea SRL „Meridian Grup” împotriva SC „Moldavian Auto Center” SRL să fie respinsă ca fiind neîntemeiată și nefondată.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a reiterat argumentele de fapt expuse în cererea de apel și anume, neaplicarea normelor de drept material și procedural pertinente cauzei.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din data de 05.07.2016 a fost expediată recurentului la 25.07.2016. Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 425 CPC, consideră recursul depus la data de 18.08.2016 în termen.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se va decide în lipsa acesteia.

La 29 noiembrie 2016, Natalia Covaliov, reprezentant în interesele lui SRL „Meridian Grup”, a depus referința la cererea de recurs declarată de către SC „Moldavian Auto Center” SRL, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016.

În conformitate cu art. 441 CPC, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SC „Moldavian Auto Center” SRL neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel.

Din materialele cauzei completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, conchide cu certitudine că, SRL "Meridian Grup" este proprietarul bunului imobil din str. Ac. S. Rădăuțanu 3, nr. cadastral 010041440106 în baza hotărârii nr.074-821/12 din 23.07.2012, fapt confirmat prin Extrasul din Registrul bunurilor imobile (V.1,f.d.98).

Prin urmare, SRL "Moldavian Auto Center" a executat intervenții neautorizate în str. Ac. S. Rădăuțanu 1, mun. Chișinău, în urma săpăturilor fiind pusă în pericol de prăbușire construcția - cazangeria (nr. cadastral 010041440106) din str. Ac. S. Rădăuțanu 3, mun. Chișinău.

Pe cazul dat, la data de 18 mai 2010, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria ISC nr.002806, fiindu-i incriminat SC „Moldavian Auto Center" SRL comiterea contravenției prevăzute la art. 179 Cod Contravențional.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție, contravenientul a executat groapa de fundație în lipsa autorizației de construire. În rezultatul săpăturilor neautorizate, contravenientul a pus în pericol de prăbușire edificiului parcării în 2 nivele.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău nr.4A-1414/2010 din 18.02.2011 a fost respinsă contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria ISC nr.002806 din 18 mai 2010 ca fiind neîntemeiată, cu încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere contravențională (f.d.61-62/). Încetarea cauzei contravenționale pe motivul omiterii termenului de prescripție, nu constituie temei de reabilitare.

Potrivit hotărârii Judecătoriei Râșcani, raun. Chișinău din 12.12.2012 au fost obligați pârâții „Moldavian Auto Center" SRL și SRL „Tenadria" de a efectua lucrări de consolidare a pantei din vecinătatea parcării și a teritoriului adiacent reclamantului SC „Moldavian Auto Center" SRL, prin proiectarea și construcția peretelui de rezistență între hotarele bunurilor imobiliare ce le aparțin, cu suportarea cheltuielilor în proporție de 50%

Reieșind din actele cauzei, precum și din afirmațiile părților, până în prezent groapa săpată nu este astupată, iar zidul de protecție nu a fost construit.

Potrivit Raportului de expertiză nr.310 din 27 noiembrie 2014, s-a constatat că defectele depistate în interiorul și pe partea exterioară a bunului mobil cu numărul cadastral 0100414.401.06, construcție accesorie din str. Ac. S. Rădăuțanu, nr.3, mun. Chișinău, s-au dezvoltat în mod avansat pe parcursul ultimilor 4 ani, în procesul executării în mod neautorizat a gropii de fundație de către S.C „Moldavian Auto Center” SRL în apropierea bunului imobil cercetat, în lipsa măsurilor de consolidare în modul stabilit de legislație (v-1,f.d. 108).

Conform aceluiași raport de expertiză, costul lucrărilor de consolidare, reconstrucție, reparație, ce urmează a fi executate în vederea exploatării bunului imobil, conform destinației, din str. Ac. S. Rădăuțanu, nr.3, mun. Chișinău, constituie 129 520 lei.

Fiind investită cu examinarea pricinii în fond, prima instanță prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 decembrie 2015, a admis parțial acțiunea înaintată, prin urmare s-a încasat, de la SC „Moldavian Auto Center” SRL în beneficiul reclamantului SRL „Meridian Grup” prejudiciul în sumă de 129 520 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat - 3 886 lei, 6 300 lei pentru efectuarea expertizei, iar în total suma ce urmează a fi încasată constituie - 139 706 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016, s-a respins apelul declarat de către SC „Moldavian Auto Center” SRL iar hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Studiind situația de fapt din prezenta speță, în raport cu probele anexate la dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră oportun de a menționa prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil RM, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prevederile alin. (2) ale aceluiași articol stabilesc că, prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Prin urmare, Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, analizând probele reținute de instanța de apel întru argumentarea concluziei sale, ajunge la concluzia, că ultima a examinat pricina sub toate aspectele, or, poziția instanței de apel privind menținerea hotărârii primei instanțe cu privire la admiterea cerinței de încasare de la SC „Moldavian Auto Center” SRL în beneficiul SRL „Meridian Grup” a sumei de 129 520,00 lei pentru consolidare, reconstrucție, reparație, ce urmează a fi executate în vederea exploatării bunului imobil, conform destinației, din str. Ac. S. Rădăuțanu, nr.3, mun. Chișinău, cu nr. cadastral 010041440106, este justă și întemeiată.

Prin prisma celor menționate, instanța de recurs la cazul din speță ia act de prevederile art. 1398 Codul Civil, potrivit căruia cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune, or la caz aceasta constituie o normă de drept comună în materia răspunderii delictuale, care consacră principiul reparării integrale a prejudiciului extracontractual. Astfel, sub incidența ei cad toate raporturile de reparare a prejudiciului delictual, dacă nu există o normă specială menită să reglementeze anumite obligații delictuale, ținând cont de specificul lor.

Totodată Colegiul judiar, nu poate omite faptul că pentru apariția răspunderii delictuale este necesară prezența faptului juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale, care este din componența delictului civil. Componența delictului civil constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca fiind necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componența delictului civil include următoarele elemente: prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția. Acestea sunt condițiile generale accesare pentru antrenarea răspunderii delictuale.

Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecințele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective.

Fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei. Fapta ilicită poate apărea sub forma acțiunii sau inacțiunii. Fapta ilicită apare sub forma inacțiunii în acele situații când, potrivit legii, o persoană este obligată să îndeplinească o activitate sau să săvârșească o anumită acțiune. Abținerea de la îndeplinirea acestei activități sau de la săvârșirea acțiunii prevăzute de normele imperative constituie o faptă ilicită.

Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport causal. Raportul causal este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite.

Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăția autorului faptei ilicite. În materia răspunderii delictuale forma și gradul vinovăției autorului faptei ilicite nu prezintă importanță pentru determinarea cuantumului despăgubirii, fiind aplicabil principiul reparării integrale a daunei.

Debitor în cadrul obligației delictuale este, potrivit regulii generale, autorul faptei ilicite.

Totodată, instanța de recurs nu poate reține ca fiind întemeiat argumentul recurentului cu privire la emiterea procesului verbal care s-a întocmit în absența reprezentantului recurentului- SC „Moldavian Auto Center” SRL, or, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18.02.20011, a fost respinsă contestația

S.C."Moldavian Auto Center" împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria ISC nr. 002806 din 18.05.2010 ca fiind neîntemeiată, cu încetarea procesului contravențional pe motivul expirării termenului de prescripție prevăzut pentru atragerea la răspunderea contravențională. (V-I, f.d.61-62).

Potrivit raportului de expertiză nr. 310 din 27 noiembrie 2014, s-a constatat că defectele depistate în interiorul și pe partea exterioară a bunului mobil cu numărul cadastral 0100414.401.06, construcție accesorie din str. Ac. S Rădăuțanu nr. 3, s-au dezvoltat în mod avansat pe parcursul a ultimilor 4 ani, în urma executării în mod neautorizat a gropii de fundație de către SC „Moldavian Auto Center” SRL în apropierea bunului imobil cercetat în lipsa măsurilor de consolidare în modul stabilit de legislație (V-I,f.d.108-124).

Prin urmare, raportînd condițiile sus-enunțate la temeinicia argumentelor înaintate, Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, constată că la cazul din speță justificativ s-a dispus încasarea sumei pentru înlăturarea defectelor depistate în interiorul și exteriorul imobilului reclamantului de la SC „Moldavian Auto Center” SRL, or, SA „Tenadria” nu-i poate fi imputat faptul dat, avînd în vedere absența raportului juridic vis-a-vis de ultima.

Cât privește cerința privind încasarea la SC „Moldavian Auto Center” SRL și SRL „Tenadria”, în mod solidar, în beneficiul SRL "Meridian Grup" suma de 352 450,00 lei pentru construcția unui zid de protecție, instanța reține că, potrivit concluziei expertului, stoparea proceselor de distrugere a elementelor de bază - fundația, pereții, acoperișul bunului imobil cazangerie din str. Ac. S. Rădăuțanu, nr.3, mun. Chișinău, cu nr. cadastral 010041440106 poate fi soluționată prin construcția unui zid de protecție pe o lungime de 115 m, cu o înălțime de 3,20 m cu grosimea de 0,50 m. Costul lucrărilor de construcție a zidului de protecție constituie 352 450 lei.

Prin urmare, instanța de recurs reține că, suma dată nu poate fi încasat din contul pîrîtului în beneficiul reclamantului, avînd în vedere faptul că la caz nu se cunosc cuantumul de cheltuieli reale ce urmează a fi folosite pentru construcția unui zid de protecție, or, terenul unde urmează a se construi acest zid, se află pe un teritoriu ce aparține SRL „Meridian Group”, iar pentru construcția acestuia este necesar și acordul ultimului.

Astfel, reclamantul/intimat la caz, nu poate efectua careva construcții pe teritoriul pîrîtului, dat fiind faptul că deja există o hotărîre judecătorească irevocabilă care îl obligă pe recurent de a efectua construcția zidului respectiv, or, instanța de apel întemeiat s-a expus asupra cerinței de respingere a acțiunii în această parte.

Totodată, instanța de recurs reține că, obligația dovedirii faptei pricinuirii prejudiciului, este pusă pe sarcina recurentului, or, dreptul pretins de către recurent cu privire la repararea prejudiciului, nu a fost probat prin prisma art. 118 CPC.

În această ordine de idei, analizând în ansamblu probele prezentate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, conchide că instanța de apel corect a reținut spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanța privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei.

Astfel, avînd în vedere cele menționate, raportate la circumstanțele pricinii, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că atît instanța de fond cît și instanța de apel, prin soluția emisă corect au ajuns la concluzia netemeinicii pretențiilor formulate de către recurentul SC „Moldavian Auto Center” SRL în cererea de recurs, or, cele relatate în ansamblu atestă faptul că, ultimul nu a prezentat probe pertinente ce ar argumenta soluția admiterii recursului, casarea deciziilor instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii înaintate.

Mai mult, instanța de recurs conchide că soluția emisă de către instanța de apel este justă și întemeiată, avînd la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost data o apreciere juridică cuvenită, iar argumentele aduse de SC „Moldavian Auto Center” SRL în cererea de recurs înaintată, în susținerea poziției sale, sunt pur declarative și fără un suport legal și probatoriu, or, în conformitate cu art 118 al. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, soluția adusă de către instanța de apel este legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către SC „Moldavian Auto Center” SRL și de a menține decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se respinge recursul declarat de Societatea Comercială „Moldavian Auto Center” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Meridian Grup” împotriva Societății Comerciale „Moldavian Auto Center” Societate cu Răspundere Limitată și Societății cu Răspundere Limitată „Tenadria” privind încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Mariana Pitic

Iuliana Oprea